

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-II.431.53.2015.4

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), w dniach od 26 do 30 października 2015 r., przeprowadzono kontrolę w Urzędzie Gminy Chrzypsko Wielkie w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa w ramach „Narodowego programu przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój” na realizację zadania pn.: „Budowa drogi gminnej w Chrzypsku Wielkim – Etap II”.

Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej zostały przeprowadzone na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego Nr 645/15 z 30 września 2015 r., przez zespół kontrolny w składzie: Michał Suchanek – Inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli, Prawnym i Nadzoru (kierownik zespołu kontrolnego), Piotr Ślusarki – Starszy specjalista w Wydziale Kontroli, Prawnym i Nadzoru i Włodzimierz Kasprzycki – Inspektor wojewódzki w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli w piśmie Wojewody Wielkopolskiego z 25 września 2015 r., znak: KN-II.431.53.2015.7.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją 4/2015.

Celem kontroli było potwierdzenie zrealizowania inwestycji zgodnie z umową Nr 45/14 z 31 października 2014 r., zawartą pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Chrzypsko Wielkie, o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa zadania pn.: „Budowa drogi gminnej w Chrzypsku Wielkim – Etap II” [dalej „umowa o dofinansowanie”] oraz ocena prawidłowości wykorzystania dotacji celowej przyznanej w kwocie 323.074,00 zł (według umowy o dofinansowanie), a wykorzystanej przez Beneficjenta, tj. Gminę Chrzypsko Wielkie, w kwocie 323.074,00 zł (według złożonego i zweryfikowanego sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa).

Kontrolą został objęty okres realizacji zadania – od zdarzenia polegającego na zaplanowaniu inwestycji, poprzez jej realizację do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie podmiotu kontrolowanego.

Wojewoda Wielkopolski pozytywnie ocenia wykonane w ramach umowy o dofinansowanie zadanie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Pozytywną ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe:

- przedsięwzięcie inwestycyjne zostało zrealizowane zgodnie z umową o dofinansowanie – założone efekty rzeczowe zadania zostały osiągnięte,
- procedura wyłonienia wykonawcy zadania pn.: „Budowa dróg osiedlowych w Chrzypsku Wielkim – Etap II” (sprawa oznaczona: PP.271.2.2014) oraz wykonawcy zadania pn.: „Budowa drogi gminnej w Chrzypsku Wielkim” (sprawa oznaczona: PP.271.11.2014), obydwie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.) [dalej „uPzp”], zostały zrealizowane w sposób: gwarantujący przestrzeganie zasady równego traktowania wykonawców, zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji, bez naruszeń mających wpływ na wynik postępowania, bez naruszeń przepisów uPzp powodujących odpowiedzialność zamawiającego z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Brak wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków otrzymanych z dotacji oraz dla wydatków dokonywanych z tych środków – naruszenie art. 152 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* i § 11 umowy o dofinansowanie;
2. Niewłaściwy moment przyjęcia wytworzonego środka trwałego na stan ewidencyjny – naruszenie art. 3 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.);
3. Błędna wartość zamówienia wskazana w protokole postępowania w trybie przetargu nieograniczonego dotyczącym postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oznaczonego: PP.271.2.2014;
4. Zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady wniesione przez wykonawcę, w formie gwarancji bankowej, na okres nieodpowiadający okresowi rękojmi za wady oraz niedokonanie zwrotu przedmiotowego zabezpieczenia przez zamawiającego w terminie określonym w art. 151 ust. 3 uPzp (dotyczy umowy z 25 lutego 2014 r.);
5. Brak zabezpieczenia, o którym mowa w art. 147 ust. 1 uPzp, na pełen okres rękojmi za wady (dotyczy umowy z 25 września 2014 r.);

6. Niezawiadomienie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Międzychodzie [dalej „PINB”] o zmianie kierownika budowy;
7. Niedostarczenie do odbioru dokumentów wymaganych w Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych [dalej „STWiORB] (dotyczy umowy z 25 lutego 2014 r. oraz umowy z 25 września 2014 r.);
8. Ujęcie w kosztach realizacji inwestycji znaków drogowych w ilości wyższej od ustawionej przy drodze oraz pomimo braku zatwierdzonego projektu organizacji ruchu.

Ad. 1.

W wyniku kontroli stwierdzono, że Beneficjent nie wprowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków otrzymanych z dotacji (konto rachunku budżetu organu) oraz dla wydatków dokonywanych z tych środków (konta dla rachunku bieżącego jednostki). Na koncie „133-000-00000-0000-00” ujęto wszystkie wpływy i wypłaty dokonywane w danym roku (2014) z rachunku bankowego należącego do Gminy Chrzypsko Wielkie, w tym otrzymaną z budżetu państwa dotację. Na koncie „901-600-60016-6330-00” i koncie „224-012-00000-0000-00” ujęto prawidłowo wyłącznie otrzymaną dotację z budżetu państwa. Natomiast w zakresie wydatków stwierdzono, że na koncie „130-600-60016-6050-00” ujęto wydatki dot. przedmiotowego zadania finansowane ze środków otrzymanych z dotacji oraz ze środków własnych, a także wydatki dotyczące innych dróg gminnych. Także na koncie „902-600-60016-6050-00” ujęto wydatki dot. przedmiotowego zadania finansowane ze środków otrzymanych z dotacji oraz ze środków własnych, a także wydatki dotyczące innych dróg gminnych.

W związku z powyższym nie dochowano postanowień wynikających z art. 152 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* oraz z § 11 umowy o dofinansowanie.

Powyższe ustalenie stanowi nieprawidłowość, której przyczyną był brak należytego wykonania postanowień zawartej umowy o dofinansowanie oraz nierespektowanie przepisu ustawy *o finansach publicznych*.

Ad. 2.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że nakłady inwestycyjne poniesione w związku z inwestycją realizowaną na podstawie decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę, wydanej przez Starostę Międzychodzkiego, nr S-130/2008 z dnia 4 listopada 2008 r., zostały rozliczne (zaewidencjonowane) w następujący sposób:

- 1) dokumentem „OT” Nr 9/2012 z 31 października 2012 r. (wartość z rozliczenia: 374.542,97 zł);
- 2) dokumentem DK/00667 (wzrost wartości środka trwałego o kwotę: 153.052,17 zł) – 1 sierpnia 2014 r.;
- 3) dokumentem DK/01177 (wzrost wartości środka trwałego o kwotę: 594.440,96 zł) – 30 grudnia 2014 r.

Wójt Gminy Chrzypsko Wielkie złożył wniosek (z 31 grudnia 2014 r.) do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Międzychodzie o wydanie pozwolenia na częściowe użytkowanie inwestycji. Pismo wpłynęło do PINB w Międzychodzie 9 stycznia 2015 r.

PINB decyzją z 15 stycznia 2015 r., znak: PINB.522.Ch1/2015, udzielił pozwolenia na częściowe użytkowanie inwestycji. Przedmiotowa decyzja stała się ostateczna 28 stycznia 2015 r.

Termin przyjęcia środka trwałego na stan ewidencyjny był niewłaściwy, gdyż jest niezgodny z warunkami określonymi w art. 3 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 330), w którym to wskazano, że przez środki trwałe rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Moment zdatności do użytkowania dla przedmiotowego obiektu budowlanego w niniejszej sytuacji jest wskazany w art. 55 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409), w którym to zapisano, że przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych. Stąd dopiero przedmiotowa decyzja o pozwoleniu na użytkowanie określa czy inwestycja (środek trwały) jest zdatny do użytkowania.

Zatem powstały środek trwały był zdatny do użytku nie wcześniej niż 29 stycznia 2015 r. i najwcześniej w tym dniu mógł zostać zaewidencjonowany, a wszystkie nakłady rozliczone i dopiero od miesiąca lutego 2015 r. mogło zostać rozpoczęte naliczanie umorzenia przedmiotowego środka trwałego.

W związku z powyższym Wójt Gminy Chrzypsko Wielkie wyjaśnił, że: *Przedsięwzięcie realizowane było etapowo, w tym część będąca przedmiotem dofinansowania ze środków budżetu państwa w dwóch etapach. Pierwszy z tych etapów zakończony został odbiorem dokonany w dniu 5.05.2015 r. W dniu 6.06.2015 r. zawiadomiono o zakończeniu robót Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie i Komendę Powiatowej*

Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie. W wyznaczonym terminie w/w organy nie wniosły sprzeciwu. Nie wystąpiono natomiast do PINB w Międzychodzie o udzielenie pozwolenia na użytkowanie zakończonych etapów. Powyższe spowodowane zostało rozpoczęciem przygotowań do realizacji następnego etapu tej inwestycji. Uznano, że stosowne zezwolenia uzyskane zostaną po zakończeniu planowanego etapu. Formalności te zakończone zostały uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie w dniu 15.01.2015 r. obejmującego wszystkie dotychczas wykonane etapy zadania.

Ad. 3.

Stwierdzono nieprawidłową wartość zamówienia wskazaną w protokole postępowania w trybie przetargu nieograniczonego dla postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oznaczonego: PP.271.2.2014. Wartość zamówienia została niewłaściwie wskazana z dwóch powodów:

1. Po pierwsze w wartości zamówienia nie uwzględniono wartości zamówienia uzupełniającego. W protokole wskazano, że wartość zamówienia została ustalona na kwotę 185.891,00 zł (wartość zamówienia podstawowego – z dokumentu pn. „Ustalenie wartości zamówienia z 23 stycznia 2014 r.), co stanowi równowartość 43.998,91 euro, w tym wartość zamówień uzupełniających została ustalona na kwotę 37.178,20 zł netto (20% zamówienia podstawowego), co stanowi równowartość 8.799,78 euro. W protokole winno być: wartość zamówienia została ustalona na kwotę 223.069,20 zł netto (...), w tym wartość zamówień uzupełniających została ustalona na kwotę 37.178, 20 zł netto (...);
2. Po drugie stwierdzono, że wartość zamówienia podstawowego (wyrażona w złotych i w euro) wskazana w protokole nie jest wartością, która wynika z kosztorysu inwestorskiego z 23 stycznia 2014 r., a jest wartością wynikającą z dokumentu pn. „Ustalenie wartości zamówienia z 23 stycznia 2014 r.”. Kosztorys inwestorski opiewa na kwotę 190.315,22 zł netto, a w protokole wskazano kwotę 185.891,000 zł netto. Stąd w protokole ostatecznie winny być następujące wartości: wartość zamówienia została ustalona na kwotę 228.378,26 zł netto (...), w tym wartość zamówień uzupełniających została ustalona na kwotę 38.063,04 zł netto (20% zamówienia podstawowego).

W związku z powyższym Wójt Gminy Chrzypsko złożył następujące wyjaśnienia, cyt.: *Dla całego przedsięwzięcia polegającego na budowie dróg osiedlowych sporządzony został kosztorys inwestorski obejmujący wszystkie elementy robót tj.:*

- roboty drogowe (jezdnie , zatoki postojowe, chodniki)

- kanalizację deszczową;
- zieleni (wycinki i nasadzenia)
- oznakowanie pionowe i poziome.

Dla przedmiotowego etapu w pierwszej kolejności sporządzono opis przedmiotu zamówienia tj. wyliczenie wybranych, podstawowych elementów zadania w szczególności określenie kilometrażu zadania. Na tej podstawie wyliczona została wartość zamówienia. Wyliczenia tego dokonano metodą proporcjonalności w stosunku do pierwotnego kosztorysu inwestorskiego wykonanego kalkulacją szczegółową. Wyliczona w ten sposób wartość zamówienia wyniosła 185.891,00 zł netto i 228.645,93 zł brutto. Metodologia i poprawność dokonanych wyliczeń (ustalona wartość zamówienia) potwierdzona została we wcześniej prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego (Etap I budowy dróg osiedlowych). Następnie sporządzony został kosztorys inwestorski w sposób określony w rozporządzeniu w sprawie zasad sporządzania kosztorysów inwestorskich. Wartość zadania wyniosła 190.315,22 zł netto i 234.087,72 zł brutto.

W protokole z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego omyłkowo podano:

- pkt 2 wartość zamówienia 185.891,00 zł netto wyliczoną proporcjonalności zamiast 190.315,22 zł, powiększoną o wartość robót uzupełniających 20% tj. 228.378,26 zł netto.

Powyższe skutkowało błędnie ustaloną wartością robót w euro:

Jest wartość 43.998,91 euro, w tym wartość zamówień uzupełniających 8.799,78 euro. Powinno być 54.055,30 euro, w tym wartość zamówień uzupełniających 10.811,06 euro.

Wartość zamówienia ustalona w drodze przetargu nieograniczonego wyniosła 113.348,97 zł netto i 139.419,23 zł brutto.

Ad. 4.

Z dokumentów zgromadzonych w sprawie oznaczonej: PP.271.2.2014 (Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia oraz umowa o roboty budowlane) wynika, że okres rękojmi wynosi 1 rok i nie został rozszerzony.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wykonawca robót, tj. Marian Szudra „USBUD”, wniósł m.in. zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady w postaci gwarancji bankowej Nr 2/2014, wystawionej 20 lutego 2014 r. Termin ważności gwarancji został określony następująco: od 20 lutego do 15 maja 2019 r. Przedmiotowa gwarancja terminem ważności obejmowała okres realizacji umowy i okres rękojmi (1 rok), jak również okres gwarancji, wynoszący 60 miesięcy.

Protokołem końcowego technicznego odbioru robót z 5 maja 2014 r. odebrano przedmiot umowy bez uwag i zastrzeżeń co do jakości wykonania.

Zgodnie z art. 147 ust. 1 uPzp zamawiający może żądać od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zwanego dalej "zabezpieczeniem". Zamawiający określił w ramach przedmiotowego postępowania żądanie wniesienia zabezpieczenia, które zgodnie z ust. 2 cyt. artykułu służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Natomiast zgodnie z brzmieniem art. 151 ust. 2 i 3 uPzp kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie może przekraczać 30 % wysokości zabezpieczenia i jest zwracana nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Przywołane powyżej przepisy uPzp determinują możliwość żądania przez zamawiającego jedynie wniesienia zabezpieczenia na okres realizacji umowy i na okres rękojmi, a nie na okres gwarancji.

Podstawę prawną dla stosowania przepisów o rękojmi w odniesieniu do robót budowlanych tworzy odesłanie zawarte w przepisach kodeksu cywilnego regulujących umowę o roboty budowlane. Stąd wskazany powyżej wykonawca wniósł zabezpieczenie na okres dłuższy niż okres rękojmi za wady. Okres rękojmi rozpoczyna swój bieg od dnia uznania przez zamawiającego wykonania przedmiotu zamówienia za należyte wykonane, a kończy, zgodnie z przepisami *Kodeksu Cywilnego* po upływie roku, jeżeli nie został umownie rozszerzony.

W związku z powyższym stwierdzono niewłaściwy nadzór w zakresie prawidłowości wniesionego zabezpieczenia oraz naruszenie terminu wskazanego w art. 151 ust. 3 uPzp.

Ad. 5.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że zamawiający nie posiada zabezpieczenia, o którym mowa w art. 147 ust. 1 uPzp, na pełen okres rękojmi za wady, pomimo żądania jego wniesienia, co potwierdza Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia dla postępowania oznaczonego PP.271.11.2014 oraz zawarta w dniu 25 września 2014 r. umowa z wyłonionym wykonawcą.

Wykonawca przedłożył jedynie zamawiającemu zabezpieczenie w formie ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu Nr 04GG35/0148/14/0017 z 19 września 2014 r., udzielonej do kwoty 57.783,10 zł, ważnej w terminie od 22 września do 21 grudnia 2014 r. Zabezpieczenie było więc ważne w okresie realizacji umowy i częściowo w okresie rękojmi (w tym okresie tylko do 30% udzielonej kwoty zabezpieczenia), tj. w terminie od dnia wydania przedmiotu zamówienia zamawiającemu przez wykonawcę (protokół odbioru robót z 22 listopada 2014 r.) do dnia utraty ważności przedmiotowej gwarancji.

Należy zaznaczyć, że okres rękojmi nie został rozszerzony umownie ponad rok. Stąd okres rękojmi upłynął 22 listopada 2015 r.

Wójt Gminy Chrzypsko Wielkie w związku z dokonanymi ustaleniami wyjaśnił, że *Wykonawca nie dostarczył wymaganego zabezpieczenia roszczeń na czas okresu rękojmi za wady. Powyższe nie zostało wyegzekwowane przez Zamawiającego.*

Ad. 6.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że zgodnie z zapisami w dzienniku budowy w okresie od 3 października do 22 listopada 2011 r. wpisów dokonywał jako kierownik budowy Marcin Franaszczyk. W roku 2014, roku w którym była realizowana inwestycja objęta dofinansowaniem, od 3 marca do 30 kwietnia 2014 r. jako kierownik wpisów dokonywał Wiesław Świdorski, a od 2 października do 22 listopada 2014 r. Tomasz Szabelski. Inwestor nie powiadomił PINB o zmianach kierowników budowy.

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta, cyt.: W trakcie realizacji całego zadania inwestycyjnego nastąpiły zmiany kierownika budowy – dotyczy to każdego realizowanego etapu. O fakcie tym nie zawiadomiony został pisemnie Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego. Wszystkie zmiany kierowników budowy potwierdzone były stosownymi wpisami do dziennika budowy. W aktach sprawy znajdują się uprawnienia budowlane i zaświadczenia o przynależności do właściwej izby samorządu zawodowego wszystkich osób pełniących funkcje techniczne na budowie. powyższy sposób dokumentowania zmian nie był kwestionowany podczas kontroli budowy, dokonanej przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Międzychodzie.

Zgodnie z obowiązującymi w okresie realizacji zadania przepisami prawa – art. 44 ust. 1 ustawy *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.), inwestor był obowiązany bezzwłocznie zawiadomić właściwy organ o zmianie: kierownika budowy lub robót.

Ad. 7.

Beneficjent nie przedstawił kontrolującym, wymaganych zarówno w ramach postępowania oznaczonego PP.271.2.2014 jak i postępowania oznaczonego PP.271.11.2014, następujących dokumentów:

- 1) książki obmiaru,
- 2) projektu budowlanego z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywanych robót, który stanowi część dokumentacji powykonawczej,
- 3) receptur i ustaleń technologicznych,

4) STWiORB po zmianach,

5) opinii technologicznej sporządzonej na podstawie wszystkich wyników pomiarów.

Wymienione powyżej dokumenty, zgodnie z wymaganiami ogólnymi STWiORB, są dokumentami, które wykonawca winien przygotować do odbioru ostatecznego.

W wyjaśnieniach Wójt Gminy Chrzypsko Wielkie wskazał, że *obowiązek i sposób prowadzenia książki obmiaru nie był wykonany ze względu na charakter oraz sposób rozliczenia wykonania umowy. Obowiązek zapewnienia jakości realizowany był poprzez regularne kontrole Inspektora Nadzoru. Dokonywanie systematycznych odbiorów robót ulegających zakryciu. Z uwagi na fakt etapowej realizacji zadania, do odbioru poszczególnych etapów, sporządzona została geodezyjna inwentaryzacja robót, będąca podstawą określenia faktycznie wykonanych elementów zadania.*

W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie *szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1129) wskazano, że *Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych stanowią opracowania zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót.*

To STWiORB jest dokumentem, który należy bezwzględnie przestrzegać przy realizacji robót wykonywanych w ramach zamówień publicznych.

Wymienione wyżej dokumenty, nie są obligatoryjne z punktu widzenia *Prawa budowlanego*, jednakże są opracowaniami, których stworzenie wymaga wiedzy i czasu, stąd z całą pewnością kształtują częściowo cenę za wykonanie przedmiotu zamówienia proponowaną przez wykonawców składających swoje oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Powyższa nieprawidłowość dowodzi, że zamawiający (inwestor) nie dokonał właściwej analizy swoich potrzeb i działał niekonsekwentnie, najpierw żądając wskazanych powyżej dokumentów, a następnie odstępując od swych żądań uznając, że świadczenia są w pełni zrealizowane.

Ad. 8.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że wykonawca zgodnie z warunkami postępowania, złożoną ofertą oraz zawartą w dniu 25 września 2014 r. umową, miał ustawić

w ramach wykonywanych prac 14 słupków do znaków drogowych i zamontować 19 tablic znaków drogowych.

Przeprowadzona w dniu 27 października 2015 r. wizja w terenie potwierdziła ustawienie 5 słupków i zamontowanie 7 znaków drogowych bez tabliczek znamionowych. Jednocześnie dla przebudowywanej drogi Beneficjent nie przedstawił zatwierdzonego projektu organizacji ruchu, a w dokumentacji powykonawczej stwierdzono brak atestów i certyfikatów dla słupków i znaków drogowych.

W § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. *w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem* (Dz. U. z 2003 r. Nr 177, poz. 1729) wskazano, że podstawą do wprowadzenia organizacji ruchu na nowo wybudowanej drodze lub jej zmiany na drodze istniejącej jest zatwierdzenie organizacji ruchu przez organ zarządzający ruchem. Ponadto zgodnie z pkt 1.2.2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. *w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach* (Dz. U. Nr 220, poz. 2181 ze zm.) – *na odwrotnej stronie tarczy znaku należy umieścić informacje zawierające dane identyfikujące producenta znaku, typ folii odblaskowej użytej do wykonania lica znaku, miesiąc i rok produkcji znaku.*

Zgodnie z kosztorysem inwestorskim koszt ustawienia znaków kształtuje się następująco:

- (1) poz. 26 – słupki do znaków: 14 szt. x 117,06 zł = 1.638,84 zł netto,
- (2) poz. 27 – przymocowanie tablic znaków: 19 szt. x 192,01 zł = 3.648,19 zł netto.

Stąd łączny koszt wskazanych robót wynosi 6.503,05 zł brutto.

Wartość całkowita robót wg kosztorysu inwestorskiego wynosi 610.503,21 zł brutto, stąd udział oznakowania w całkowitych kosztach inwestycji wynosi 1,07% (6.503,05 zł brutto / 610.503,21 zł brutto).

Ze względu na ryczałtową formę rozliczenia robót budowlanych oraz brak w ofercie kosztorysu, przyjęto proporcjonalne rozliczenie kosztów z uwzględnieniem udziału w kosztorysie inwestorskim. Wobec powyższego koszt oznakowania przyjęto w wysokości: 6.155,02 zł brutto (577.830,96 zł brutto [wynagrodzenie wykonawcy] x 1,07%).

Koszt niezamontowanych znaków drogowych oraz zamontowanych bez umocowania prawnego oraz znaków drogowych nie spełniających warunków dopuszczających do stosowania, nie można uznać za koszty kwalifikowalne, tj. objęte dotacją celową z budżetu państwa.

W konsekwencji wyliczeń dokonanych powyżej, kwalifikowane koszty zadania zostały określone na kwotę 639.993,60 zł (646.148,62 zł – [minus] koszt niekwalifikowany).

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 marca 2009 r. w sprawie udzielania dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na przebudowę, budowę lub remonty dróg powiatowych i gminnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 316) Beneficjent mógł otrzymać maksymalny udział dofinansowania w wysokości 50% kosztów realizacji zadania (wydatków kwalifikujących się do objęcia dotacją celową z budżetu państwa), zatem maksymalna kwota dofinansowania to kwota 319.996,80 zł.

Na podstawie umowy o dofinansowanie Beneficjent otrzymał dotację celową w wysokości 323.074,00 zł. Tak więc kwota w wysokości **3.077,20** zł (323.074,00 zł – 319.996,80 zł), jako dotacja pobrana w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi do budżetu państwa, wraz z odsetkami, obliczonymi zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w terminie 15 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Beneficjent po otrzymaniu projektu wystąpienia pokontrolnego, w dniu 1 lutego 2016 r. zwrócił kwotę w wysokości **3.077,20** zł jako dotację pobraną w nadmiernej wysokości, na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu nr 67 1010 1469 0005 8922 3000 0000.

W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

Powyższe ustalenia i oceny prowadzą do wniosku, że Beneficjent prawidłowo wykorzystał dotację celową z budżetu państwa w kwocie 319.996,80 zł, otrzymaną na podstawie zawartej umowy o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa przedmiotowego zadania własnego.

W toku kontroli badaniu poddano przedłożone dowody zestawione w spisach stanowiących załączniki od Nr 1 do Nr 5 oraz pobrano pisemne wyjaśnienia i oświadczenia, stanowiące załączniki od Nr 13 do Nr 22.

Tabela 1. Wykaz załączników:

Załącznik Nr	Nazwa załącznika	Liczba stron
1.	Spis przedłożonych dokumentów w związku z przeprowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego	2
2.	Spis przedłożonych dokumentów w związku realizacją zadania – zakres finansowy	3
3.	Spis przedłożonych dokumentów w związku realizacją zadania – inne dokumenty	3
4.	Spis przedłożonych dokumentów w związku realizacją zadania – inne dokumenty	1
5.	Spis przedłożonych dokumentów w związku realizacją zadania – inne dokumenty	2
13.	Oświadczenie kierownika jednostki kontrolowanej o przeprowadzonych kontrolach z 26 października 2015 r.	1

14.	Oświadczenie kierownika jednostki o dochodach w związku z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego	1
15.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w sprawie złożonego zabezpieczenia należytego wykonania umowy	1
16.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w sprawie zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy (postępowanie nr 2)	1
17.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w sprawie rozbieżności pomiędzy kosztorysem inwestorskim a opisem/wyliczeniem wartości robót	1
18.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w sprawie terminu uzyskania pozwolenia na użytkowanie wykonanych etapów zadania	7
19.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w kwestii sposobu dokumentowania i odbioru robót	1
20.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w kwestii odstępstw od zatwierdzonego projektu	5
21.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w kwestii zmiany kierownika budowy	1
22.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie w kwestii organizacji ruchu	1

Stan faktyczny został utrwalony w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym oraz w wymienionych niżej załącznikach.

Tabela 2. Wykaz załączników:

Załącznik Nr	Nazwa załącznika	Liczba stron
6.	Lista sprawdzająca postępowanie o udzielenia zamówienia publicznego (1)	19
7.	Lista sprawdzająca postępowanie o udzielenia zamówienia publicznego (2)	17
8.	Lista sprawdzająca zakres finansowy realizacji zadania	4
9.	Zestawienie wydatków kwalifikowanych	2
10.	Lista sprawdzająca rzeczową realizację zadania	4
11.	Protokół oględzin zadania z 27 października 2015 r.	2
12.	Płyta CD ze zdjęciami z oględzin inwestycji	1

Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia znajdują potwierdzenie w dowodach zebranych podczas kontroli, wymienionych w poniższej tabeli, gdzie zostały również wskazane pozostałe dowody.

Tabela 3. Wykaz zebranych dowodów:

Dowód Nr	Nazwa dokumentu	Liczba stron
1.	Płyta CD zawierająca pliki (dokumenty) zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	1
2.	Umowa zawarta 25 lutego 2014 r. pomiędzy Gminą Chrzypsko Wielkie a firmą USBUD Marian Szudra (umowa o roboty budowlane)	8
3.	Protokół odbioru robót z 5 maja 2014 r.	1
4.	Umowa zawarta 25 września 2014 r. pomiędzy Gminą Chrzypsko Wielkie a Przedsiębiorstwem Budowlanym MHM PAECH s. z o.o. (umowa o roboty budowlane)	8
5.	Protokół odbioru robót z 22 listopada 2014 r.	3
6.	Kosztorys inwestorski dla inwestycji pn.: „Budowa dróg osiedlowych wraz z kanalizacją sanitarną w Chrzypsku Wielkim etap II”	9
7.	Dokument pn.: „Ustalenie wartości zamówienia” z 23 stycznia 2014 r. dla zadania pn.: „Budowa dróg osiedlowych wraz z kanalizacją sanitarną w Chrzypsku Wielkim etap II”	2
8.	Kosztorys inwestorski dla inwestycji pn.: „Budowa drogi gminnej w Chrzypsku Wielkim”	11
9.	Dokument pn.: „Ustalenie wartości zamówienia” z 22 sierpnia 2014 r. dla zadania pn.: „Budowa drogi gminnej w Chrzypsku Wielkim”	2

10.	Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego – sprawa oznaczona: PP.271.2.2014	7
11.	Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego – sprawa oznaczona: PP.271.11.2014	6
12.	Gwarancja Nr 1/2014 z 20 lutego 2014 r.	1
13.	Gwarancja Nr 2/2014 z 20 lutego 2014 r.	1
14.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu Nr 04GG35/0148/14/0017 z 19 września 2014 r.	1
15.	Dokument „OT” nr 9/2012 z 31 października 2012 r.	2
16.	Uchwała Nr XVIII/123/2012 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 26 kwietnia 2012 w sprawie: zaliczenia do kategorii drogi gminnej i ustalenia przebiegu	3
17.	Uchwała Nr XLV/303/2014 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zaliczenia do kategorii drogi gminnej i ustalenia jej przebiegu	1
18.	Decyzja Powiatowego Inspektora nadzoru Budowlanego w Międzychodzie z 15 stycznia 2015 r. (PINB.522.Ch1.2015)	2
19.	Wykaz stanów i sald dla konta 130-600-60016-6050-00 za okres od 01.01.-31.12.2014 r.	1
20.	Wykaz stanów i sald dla konta 011-002-00000-0000-00 za okres od 01.01.-31.12.2014 r.	1
21.	Wykaz stanów i sald dla konta 080-500-00000-0000-00 za okres od 01.01.-31.12.2014 r.	1
22.	Wykaz stanów i sald dla konta 080-500-00000-0000-01 za okres od 01.01.-31.12.2014 r.	1
23.	Wykaz stanów i sald dla konta 224-012-00000-0000-00 za okres od 01.01.-31.12.2014 r.	1
24.	Wykaz stanów i sald dla konta 133-000-00000-0000-01 za okres 20.05., 20.11., 04.12. i 23.12.2014 r.	4
25.	Wykaz stanów i sald dla konta 901-600-60016-6330-00 za okres od 01.01.-31.12.2014 r.	1
26.	Wykaz stanów i sald dla konta 902-600-60016-6050-00 za okres od 01.01.-31.12.2014 r.	1
27.	Część z projektu budowlanego dotycząca włączenia do drogi wojewódzkiej nr 133 i 186 – projekt docelowej organizacji ruchu	13
28.	Dziennik budowy	29
29.	Kosztorys inwestorski	11

Biorąc pod uwagę oceny i uwagi zawarte w pkt 1 – 8 wystąpienia, wnoszę o:

1. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* w odniesieniu do zadań realizowanych przez Beneficjenta z udziałem dotacji celowych z budżetu państwa;
2. Przestrzeganie przepisów ustawy *o rachunkowości*, w szczególności art. 3 pkt 15 tejże ustawy, w kontekście określania terminu przyjęcia środka trwałego na stan ewidencyjny;
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. *w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*, a w szczególności § 2 ust. 1 pkt 3
4. Przestrzeganie przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych*, a w szczególności dyspozycji art. 32 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 1 uPzp;
5. Zwiększenie nadzoru nad dokumentami składanymi przez wykonawcę, w szczególności dokumentami zabezpieczającymi interes zamawiającego, w zakresie ich poprawności merytorycznej i zgodności z przepisami obowiązującego prawa;
6. Zwiększenie nadzoru nad realizacją obowiązków wykonawcy w ramach zawartych umów o roboty budowlane;

7. Przestrzeganie przepisów ustawy *Prawo budowlane*, a w szczególności dyspozycji art. 44 ust. 1;
8. Zwiększenie nadzoru nad przestrzeganiem i egzekwowaniem zapisów umów zawieranych z wykonawcami oraz warunkami ich realizacji określonymi w SIWZ, w szczególności w zakresie tych dokumentów wytworzonych przez wykonawcę, które stanowią podstawę do dokonania prawidłowego odbioru, oceny jakościowej robót budowlanych i rozliczenia zadania inwestycyjnego;
9. Rzetelne dokonywanie odbiorów robót budowlanych;
10. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w *sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*;
11. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w *sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach*;
12. Uzyskanie zatwierdzonego projektu stałej organizacji ruchu dla przebudowywanej drogi oraz ustawienie znaków drogowych zgodnie z zatwierdzonym projektem stałej organizacji ruchu i z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w *sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach* – wykonanie zalecenia należy potwierdzić poprzez:
 - (1) przekazanie dokumentacji fotograficznej prawidłowo ustawionych znaków drogowych (zdjęcia w formie elektronicznej na płycie CD) oraz (2) protokołu umieszczenia znaków drogowych, ze wskazaniem rodzaju znaków podlegających przedstawieniu (dokument potwierdzony za zgodność z oryginałem), a także (3) dostarczenie zatwierdzonego projektu organizacji ruchu (dokument potwierdzony za zgodność z oryginałem);

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Dyrektor Wydziału

Hanna Sobańska

Kierownik
Oddziału Kontroli

Agnieszka Krużowska

10.02.2016

Starszy specjalista
Piotr Słusarczyk
10.02.2016

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann

al. Niepodległości 16/ 18, 61-713 Poznań, tel. 618-515-566, fax 618-541-150

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: wojewoda@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117